

Asia: VN /5137/2022

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry kiittää mahdollisuudesta lausua ja esittää seuraavaa.

Selvyyden vuoksi olisi hyvä, että varautumisvelvollisuutta koskevassa muistiossa mainittaisiin, että yliopistot eivät kuulu lain soveltamisalan piiriin. Yliopistolaissa säädetään varautumissuunnitelmasta.

Muistiossa kuvataan kattavasti varautumisen osa-alueita, joista yliopistojen toiminta on normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa hyvin riippuvainen. Vaikka varautumisvelvoite ei koske yliopistoja, niin yliopiston toiminnan edellytyksenä on yhteiskunnan varautuminen normaaliolojen häiriötilanteisiin sekä poikkeusoloihin. Eri osa-alueiden kehitystyö on asiantuntevien toimijoiden hoidossa, ja kuten muistiossakin todetaan, yhteistyöhön ja poikkileikkaavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Se parantaa myös yliopistojen mahdollisuutta varautua hyvin.

Yliopistolaissa säädetään varautumissuunnitelmasta. OKM valvoo toimintaa. Huomiona voidaan todeta, että yliopistojen varautumisessa on paljon harkinnanvaraista, mikä selittyy toimintojen eroavaisuuksilla. Muistiossa todetaan, että jos varautumisessa havaitaan puutteita, opetus- ja kulttuuriministeriö voi määrätä puutteiden korjaamisesta. Tähän tarvittaisiin tarkempaa ohjeistusta, koska nyt on vielä epäselvää, mitkä ovat puutteiden vakavuusasteet tai sitten vaihtoehtoisesti todeta, että OKM päättää siitä.

Ne yliopistot, jotka tekevät viranomaisyhteistyötä tutkimuksen saralla, tarvitsevat toimintaan liittyvää ohjeistusta jatkossa yhä enemmän normaaliolojen häiriötilanteissa sekä poikkeusoloissa. Yleisesti ottaen on tärkeää, että nekin tahot, jotka eivät ole varautumisvelvoitteen piirissä saavat

ajantasaista tietoa varautumista koskevan lainsäädännön ja siihen liittyvän muun kehitystyön vaiheista.

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

-

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

-

Ajalin Elina
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry